

**КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФІЇ, ТУРИЗМУ ТА ІСТОРІЇ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ та ПРАВОЗНАВСТВА
МУЗЕЙ ІСТОРІЇ КРИВОРІЗЬКОГО
ПЕДУНІВЕРСИТЕТУ**

***КРИВОРІЗЖЯ:
ПОГЛЯД У МИНУЛЕ...***

Кривий Ріг — 2018

місту назви. Чи не заслужила маленька жінка, яку ще довго будуть пам'ятати в родинях криворізьких горняків, щоб її іменем було названо одну з маленьких вулиць міста, великих вшанувань Марія Семенівна не любила.

ДЖЕРЕЛА та ЛІТЕРАТУРА:

1. 110 років зі скальпелем в руках //Червоний гірник. 2011. №32 (1 березня).
2. Любимая ученица академика Амосова // Пульс. 2011. №48 (30 листопада)
3. Спогади М.С.Лук'яненко / Фонди історико-краєзнавчого музею КЗШ№37.
4. Документи з особистого архіву родини Лук'яненко.
5. Хирург Лукьяненко Марья Семеновна. URL: <http://blogs.korrespondent.net/blog/ukraine/3265861-khyrurh-lukianenko-maria-semenovna#3>

Крамаренко Т. Г.,
кандидат педагогічних наук, доцент
Криворізький державний педагогічний університет

**«ПЕДАГОГІЧНІ ЗАМАЛЬОВКИ» – КРАЄЗНАВЧЕ ВИДАННЯ ПРО ОСВІТЯН
СУЧАСНОГО КРИВОРІЖЖЯ**

У розвитку освіти і культури Криворіжжя значну роль відіграє Криворізький державний педагогічний інститут / університет.

Метою цієї публікації є презентація науково-популярного видання Тетяни Крамаренко «Педагогічні замальовки» [2], де представлено досвід роботи освітян, висвітлено окремі теоретико-методичні аспекти запровадження інноваційних технологій навчання, зокрема математики, фізики та інформатики; подано довідковий матеріал про багатьох викладачів, випускників, студентів Криворізького державного педагогічного інституту / університету, кращих учителів закладів середньої освіти, працівників закладів освіти та культури міста тощо. Метою видання «Педагогічних замальовок» є популяризація передового досвіду освітян Криворіжжя, піднесення престижу професії вчителя, поширення ідей самоосвіти та самовдосконалення у професії, культурного та духовного

збагачення, патріотичного виховання молоді, здорового способу життя, збереження сімейних цінностей, охорони довкілля тощо. Представлений у доступній формі опис педагогічного досвіду та довідковий матеріал може бути використаний для підвищення кваліфікації вчителів та при підготовці майбутніх учителів насамперед на краєзнавчому матеріалі. Адресовано збірку для педагогічної громадськості та молоді, яка хоче здобути почесну професію вчителя.

Співбесідниками автора стали різні персони: викладачі Криворізького державного педагогічного університету, відомі випускники ВНЗ, які реалізувалися у педагогічній діяльності, зокрема науковці, вчителі – відмінники освіти України, директори кращих середніх закладів освіти міста, бібліотекарі, працівники позашкільних закладів освіти й культури. Є інтерв'ю з студентами, де вони розповідають, чому обрали професію вчителя. Серед героїв розповідей – математики, фізики, програмісти, хіміки, біологи, історики, філологи, учителі праці, музики, образотворчого мистецтва, журналісти та ін. Частина матеріалів пропонованої збірки публікувалася на сайті kdpu.edu.ua, у криворізьких газетах «Університетські новини» та «Домашня газета» (2006–2018).

У I-III розділах збірки представлено досвід роботи таких науковців КДПУ як професори Я. В. Шрамко, С. О. Семеріков, В. М. Соловйов, Р. М. Балабай, В. В. Здещиц, В. В. Корольський та ін. Про цих та інших професорів, докторів наук детальні відомості криворізьці можуть також знайти у виданні «Професори Криворізького педагогічного» [2].

Автором публікації розлого представлено власний досвід роботи та досвід криворізьких освітян, а також дійсного члена НАПН України, доктора педагогічних наук, професора М. І. Жалдака із запровадження у навчанні інформаційно-комунікаційних технологій. Висвітлено чимало маловідомих сторінок біографії криворізьких педагогів, а також їх внесок у розвиток методики навчання, насамперед математики. Подано відомості про доцентів, авторів низки підручників та навчально-методичних посібників для вищих та загальноосвітніх

навчальних закладів А. М. Капіносова, Г. П. Бевза, а також доцентів В. П. Кисільової-Білої, О. І. Половини, П. І. Ульшина, С. В. Уткіної та ін. Представлений педагогічний досвід відомих на Криворіжжі педагогів, учителів вищої категорії, учителів-методистів, відмінників освіти України: О. Л. Ткачука, В. В. Сергієнко, Л. П. Байрак, С. П. Кімака, О. В. Бойко, Г. В. Моськіної, М. Е. Єгорової, Т. А. Грицишиної, заслуженого учителя України Н. Л. Дагларової та ін.; директорів загальноосвітніх навчальних закладів, зокрема нагороджених почесним знаком Кривого Рогу «За заслуги перед містом», С. В. Маркіної, А. І. Шепілко, П. А. Поручинського та ін. Молоде покоління учительства презентує випускник Криворізького педуніверситету С. Е. Федосєєв, який 2017-го року увійшов до ТОП-20 кращих учителів України, висвітлюючи досвід запровадження технологій інтерактивного навчання.

Значну увагу приділено презентації педагогічного досвіду криворізьких освітян, що представляють гуманітарну складову науки – історикам та філологам. У науково-популярній формі подано матеріали дослідження трагічних сторінок історії Дніпропетровщини та Криворіжжя у працях докторів історичних наук, професорів В. О. Шайкан (про співпрацю з окупантами окремих верств населення Дніпропетровщини у роки Другої світової війни, [5]) та Н. Р. Романець (наукові дослідження щодо Голодомору, [4]), кандидата історичних наук, доцента Р. П. Шляхтича (діяльність ОУН і УПА в Україні у воєнні та повоєнні роки, [6]). У ході спілкування з старшим науковим співробітником Криворізького історико-краєзнавчого музею І. О. Стеблиною здійснено уточнення щодо деталей розкопок фундаменту притвору храму Святого Миколая. Зацікавлюють міркування з питань захисту Вітчизни викладача кафедри історії КДПУ, учасника АТО Миколи Грабара.

Подано відомості про журналіста і краєзнавця, почесну громадянку Кривого Рогу Т. П. Воронову, яка акцентує увагу на патріотичному вихованні молоді, на знанні історії рідного краю [1]. Викладачі-історики Ж. Г. Бабенко та доцент Ю. І. Чирва висловлюють власне бачення проблем підготовки майбутніх учителів

історії. Щоб навчати історії по-сучасному, учитель повинен володіти інноваційними методиками, доцільними засобами ІКТ.

Очільник українського об'єднання козаків Юрій Засядьвовк повідомляє про відвідання криворіжцями урочистих заходів з нагоди річниці взяття козаками французького Дюнкерка та акцентує увагу на патріотичному вихованні молоді через проведення фестивалів козацької слави, використання елементів козацької педагогіки.

Сподіваємося, що науково-популярне видання «Педагогічні замальовки» [2] зацікавить педагогічну громадськість та молодь, яка хоче здобути почесну професію вчителя. Щоб учні чи студенти, ознайомившись з цікавим педагогічним досвідом наших земляків, могли б застосувати його у своєму житті для досягнення успіху.

ДЖЕРЕЛА та ЛІТЕРАТУРА:

1. Воронова Т. П. Край неповторний – Криворіжжя. Кривий Ріг : Видавничий дім, 2008. 194 с.
2. Крамаренко Т. Г. Педагогічні замальовки: нариси [Електронна версія]. Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2018. 592 с. URL: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/handle/0564/2007>.
3. Професори Криворізького педагогічного / упоряд.: В. А. Фінічева, О. А. Дікунова ; редкол.: Я. В. Шрамко (гол.), О. А. Остроушко, В. П. Лисечко, І. В. Шелевицький, Л. В. Бурман, Г. М. Віняр, М. В. Варданян (літ. ред.). Кривий Ріг : ДВНЗ "КНУ"КП, 2015. 203 с.
4. Романець Н. Р. Репресивна політика радянської влади в українському селі (1925-1939) : монографія / Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2014. 456 с.
5. Шайкан В. О. Колабораціонізм на території рейхскомісаріату «Україна» і військової зони в роки Другої світової війни : монографія / Кривий Ріг: Мінерал, 2005. 466 с.
6. Шляхтич Р., Хобот П. Діяльність підпілля ОУН (Б) на Криворіжжі в роки німецької окупації (1941–1944 рр.) // Мандрівець, 2013. Вип. 4. С. 43-47.